

CSONGRÁDI UJSÁG

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körút
Budapest.

Politikai, társadalmi és közgazdasági p. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9 szám.Felelős szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felelős kiadó: SZILBER J. ANTAL.Előfizetési ár havonta 20.000 korona.
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában.

A karácsonyi béke.

Ma 1926. esztendeje annak az örökké emlékezetes eseménynek, hogy az első szent karácsony ráterítette az élet küzdelmeiben enerválódott és a bűn átka alatt görnyedő földre és lakóira békességet hirdető szép, fehér palástját. 1926. esztendeje annak, hogy a világot megváltó isteni szeretet a betlehemi csillagban felgyújtotta az emberiség számára egy szebb jövő világának óhajtott reménységét. A karácsony éjszakájának angyali muzsikája e szavakban foglalta össze a föld vándoraira vonatkozólag a világ Megváltója eljövételének nagy örömet és áldását: „Békesség a földön a jóakaratu embereknek”. Azóta karácsonykor minden évben várjuk, idézzük, óhajtjuk ezt a békét, néha-néha lidércfényként fel-felcsillámlik előttünk, de megint csak eltűnik...

Mi a béke, mely után annyira sóvárgunk? Nagy áldásnak, nagy és értékes ajándéknak kell lennie, mert hisz ezt jelöli meg az angyalok kara, mint a földre szállott Megváltónak nagyszerű ajándékát.

Mielőtt definiálnám a béke fogalmát, distingváljunk. Van egyéni béke, mely az egyes ember benső világában létesül és van társadalmi béke, mely társadalmi életben együtt élő emberek között alakulhat ki. Az egyéni béke nem más, mint harmonia, összhang az ember gondolkozása, érzelemléte, cselekvésmódja és az Isten akarata között. Igen, mert mi Isten teremtményei lévén, Istentől függünk és a mi benső nyugalomunkra nézve nem lehet előttünk közömbös az Isten akarata, benső nyugalomunk elvesztése nélkül nem jöhetünk ellenkezésbe az Isten akarataival. A társadalmi béke pedig, mely társadalmi életet élő emberek között jöhet létre, szintén harmonia, összhang az emberek gondolkozása, érzelemléte, cselekvésmódja között Isten utasítása szerint, szóval a társadalmi béke nem más, mint egy célratorékvés ugyanazon módon, ugyanazon eszközökkel, az erkölcsstan szabályai szerint.

Az ilyen értelemben vett karácsonyi béke nagy áldást, sőt boldogságot jelent az egyes emberre és a közre egyaránt. Beláthatjuk azonban,

hogy ezt a békét a Megváltó földre szállása momentán nem eredményezhette, hisz az embernek szabad akaratot adott, ezen béke csak az embernek közremunkálkodása által jöhet létre.

Ha Krisztus békéjének részesei akarunk lenni, elsősorban az egyéni, benső békét kell magunkban kiépíteni, vagyis összhangzásba kell hozni magunkat Isten kinyilatkoztatott akaratával. Igaz, hogy ez sok önmegtadadba kerül, nagy erőfeszítéseket igényel az ember részéről, de megéri a fáradságot, mert ezen béke nélkül lehetetlen megelégedett életet élni.

Ha ezt az egyéni békét sikerülne minden emberben létrehozni, megvalósítani, akkor a társadalmi béke, melynek annyira híján vagyunk, szinte magától megvalósulna, mert az egyformán hangolt lelkek könnyen egymásra akadnak. Miként az egyformán hangolt hangszerek szép melódiában oivadnak össze, úgy az Istennel megbékélt lelkek harmonikus munkára egyesíthetők szent és nagy célok érdekében.

Pedig nekünk elárult magyaroknak nagy és szent céljaink vannak: megcsonkított, lerongyolt szegény ha-

zánk gyors és sikeres ujjaépítése, ezeréves határaink visszaszerzése, a magyar társadalmi osztályoknak egymással való megbékélése csak Istennel megbékélt lelkekkel lehetséges. Krisztus békéjének megvalósítása a lelkekben fontosabb mindennél. Fontos dolog mindenesetre pénzünk stabilizálása, gazdasági megerősödésünk, a hatalmas külföldi államok szimpátiájának megnyerése, kereskedelmi szerződések kötése idegen államokkal, de legalább is ilyen fontos, vagy talán még fontosabb a lelkek és társadalmi osztályok megbékélése Istennel és egymással. A test nevelésére, a sportra, óriási súlyt fektetünk és örömeiben felzudul az egész ország, amidőn sportolóink a távol országok valamelyikében diadalt aratnak. Helyesen! De a testnevelés mellett ne feledkezzünk meg a lélek neveléséről és nemesítéséről sem, mert a mi küzdelmeink szempontjából is van olyan fontos, sőt fontosabb a keresztény erkölcsstan és az arra való nevelés, mint a duzzadó izmok.

Majd, ha a karácsonyi béke üli meg az emberek lelkét és hevíti szent lelkesedésre tettekretevétségüket, akkor fogunk mi nagy és gyors léptekkel haladni szent és magasztos céljaink felé.

Szedlacsek István.

December 27-én megjelenik a papir- és ércpengő.

A pengő bankjegyeken kívül ezüst egypengőt és 50, 20, 10, 2 és 1 filléres ércpénzt bocsájt ki a Nemzeti Bank. — Január 1-től a postán is pengőben számolnak.

Megirta a Csongrádi Ujság, hogy az új pénzt, — a pengőt, f. hó 27-en hozza forgalomba a Nemzeti Bank, A pengő bankjegyeket már ismertettük, most csak az egyuttal kibocsájtásra kerülő ércpénzek leírását közöljük:

A pengő-papirbankokon kívül megjelenik az ezüst pengő, továbbá az 50, 20 és 10 filléres, valamint 2 és 1 filléres ércpénz. Az ezüst egypengős képlapján „Magyar királyság” körirat van, alatta az ország címere tölgy és olajágba foglalva, a veretés évszáma: 1926. A hátlapon buzakalásból és cserlevélből font koszoru-

ban a pengő értékjelzése olvasható és az állami pénzverő BP. védjegye. A nikkal filléresek két lapján szintén ott van a „Magyar királyság” körirat, a magyar korona, az értékjelzés és az állami pénzverő BP. védjegye. A rézpénzekben, a 2 és 1 filléreseken ugyan csak ez a körirat olvasható, a magyar koronával s a hátlapon a diszitmény-nyel körülvevett értékjelzés, valamint a BP. védjegy. December 27-én reggel a Nemzeti Bank minden pénztára megkezdte a papir- és ércpengő, továbbá a filléres váltópénz forgalombahozatalát.

Megfelelő fedezet mellett

évi 11 % -ért kimerithetetlen összegekig folyósítok kölcsönöket.**Tóth Dénes, Kossuth tér 17. sz.**

Lapunk mai száma 10 oldal.

Január 1-től kezdve életbelép a pengőszámítás. Ennek megkönnyítésére — amint azt lapunk más helyén megírtuk — a posta pengő-tarifákat nyomtatott és hozott forgalomba. Az átszámítás azonban nem olyan komplikált, mint azt talán sokan hiszik. Nem kell u. i. 12.500-zal szorozni, illetve osztani, hanem helyette 8-cal osztani, illetve szorozni.

Pl. 2500 korona hány pengő-fil-

A posta pengő-tarifája.

A posta, távirda és távbeszélő-díjszabást a kötelező pengőszámításra áttéréssel kapcsolatban újból megállapították. Ezidőtől kezdve a posta, távirda és távbeszélődíjakat pengőértékben kell leróni és az egyéb be- és kifizetéseket is ebben az értékben kell teljesíteni. A posta pengőértékre áttéréskor a jelenleg koronaértékben megállapított díjakat, amennyiben változtak, általában lefelé kerekítéssel állapította meg pengőfillér értékbe. Az új díjak a következők:

I. Postai díjak:

A levelek és levelezőlapok díja változatlan.

A nyomtatványok díját a pengőértékre áttéréskor újból megállapították és egyes súlyfokokozatokban lényegesen mérsékelték.

Az ajánlás díja a helyi forgalomban 30 fillér, a külfölddel való forgalomban pedig 50 fillér. Az expresszdíj levelekért, értéklevelekért, utalványokért és csomagokért 50 fillér. A külső kézbesítő-kerületbe szülő küldemények után a küldőndíj 1 pengő 60 fillér.

lér? Az 2500-at szorozzuk 8-cal, az a. m. 20.000; elhagyjuk az ezreket és már meg is kaptuk az eredményt: 2500 korona 20 pengő-fillér.

20 pengő-fillér hány korona? amikor a pengőről koronára akarunk átszámítani, akkor 1000-rel szorzunk és 8-cal osztunk. Tehát a 20-at ezerrel szorozzuk, azaz hozzáírunk három 0-t és 20.000-ret elosztjuk 8-cal, az a. m., 2500.

A postautalványok díja:

20 pengőig	—	15 fillér
100	"	— 50 "
500	"	— 100 "
1000	"	— 180 "
1200	"	— 200 "

Jelentős mértékben alacsonyabban vannak megállapítva az utánvételi díjak, melyek a következők:

20 pengőig	—	25 fillér
100	"	— 60 "
500	"	— 110 "
1000	"	— 190 "
1200	"	— 210 "

Postai megbízásoknál a beszédségi díj 15 fillér, a bemutatási díj 10 fillér, megbízási lapoknál mindkét díj egytörőn 10 fillér.

Csomagok díja: Egységessé tették az 1 és az 5 kilogrammos csomagok súlydíját az egész ország területére. A bérmentetlenül feladott csomagok után a pótdíj 12 fillérre szállott le.

Távíró-díjszabás: A belföldi forgalomban a közönséges távirat szódíja 7 fillér, a helyi táviraté és a táviratlevél 4 fillér, a hírlaptávirat pedig 2 fillér. A díjminimum valamennyinél 70 fillér.

Schandl Károly dr. országgyűlési képviselőt két estén ünnepelte Csongrád társadalma.

Csak az cselekszik a nemzet érdekében, aki a magyar egység megteremtéséért folytatott harcot támogatják.

— A f. hó 18. 19-iki banketteken elhangzott pohárköszöntők.

Csongrád város társadalma a választás befejezése után mozgalmat indított a kerület megválasztott képviselőjének méltó fogadtatása érdekében. Schandl Károly dr. azonban tiltakozott a ceremóniás fogadtatás ellen, mert — miként azt ismételtén kifejtette, nem ünneplésekre, nem fogadtatásokra van ma szükség, mert a munkás, szent hétköznapok korát éljük, amikor mindenkinél, aki magyarnak vallja magát, dolgoznia, áldoznia kell a Hazáért.

Az államtitkár pártjának vezetősége azonban nem térhetett ki a lakosság legszélesebb rétegeinek ama kívánsága elől, hogy a képviselő tiszteletére bankett rendeztessék, amelyen kifejezhetik a képviselő iránti törhetetlen ragaszkodásukat és hűséges szeretetüket.

F. hó 18-án, szombaton este 8 órára tüzték ki a bankettet a Kasza-

nitzy féle vendéglőbe. A társasvacsora iránt olyan, szinte példátlan érdeklődés nyilvánult meg, hogy sokan nem is kaphattak helyet, bár a Kaszanitzky vendéglő összes termeiben terítették. Több, mint négyszáz vendég zsufoldott a termekben össze.

A bankett fényét emelte, hogy azon Csongrádvármegye főispánja, alsótakáchi Farkas Béla dr., az alispán Csergő Károly dr., Kövér Imre vm. főjegyző, Négyessy Imre dr., Szentcsanak polgármestere és Böszörményi László ref. lelkész, valamint Csanytelek előjárósága is megjelentek.

Az első felköszöntőt alsótakáchi Farkas Béla dr. főispán mondta Magyarországnak kormányzójára. A lendületes és nagyhatású beszédet a bankett közönsége állva hallgatta végig.

Tóth István dr. polgármester lelkes tapsokkal és éljenzéssel sűrűn

félbeszakított felköszöntőjében kifejtette, hogy a város polgársága törhetetlen hűséggel ragaszkodik harmadszor megválasztott országgyűlési képviselőjéhez, Schandl Károly dr.-hoz, akire Isten áldását kéri.

Csergő Károly dr. alispán Schandl Károly dr.-t mint a közügyek aldozatos lelkű, apostolatát köszöntötte fel a vármegye nevében.

Tomboló lelkesedés, éljenzés és taps közepette emelkedett szólásra az ünnepelt Schandl Károly dr. Meghatalomtan köszönte meg a polgármester és alispán üdvözlő szavait, majd kijelentette, hogy büszke Csongrádra és a csongrádiakra, akiknek fegyelmessége és kitartása tette lehetővé a számára, hogy a Dunántul felvehesse a destrukció elleni küzdelmet.

— A legmegindítóbb, volt — folytatta azután — amikor a *deveseri választás eredményének nyilvánosságra jutása után telkerestek engem szobámban könnyezve a csongrádi hadirokkantak, özvegyek és árvák és sirva panaszolták, hogy ha én elhagyom őket, teljesen el lesznek árvulva.*

Ekkor láttam, hogy küldetésem még nem ért véget, még sok munka, sok könny felszárítása vár itt reám.

(Leikes éljenzés.)

— Bethlen István gróf érdeme az, hogy a magyarság minden foglalkozási ágát, minden társadalmi rétegét egyetlen táborba tudta egyesíteni. Büszke vagyok Csongrádra, amely egységesen ott áll a kibontott lobogó alatt. Halas szívvel emlékezik meg a csongrádi polgárság összetartásáról és megköszöni a hét esztendőn át birt bizalmat, valamint Csanytelek ragaszkodását, amelynek eredményeképpen ennek a községnek polgárságát a legnaggyobb szeretettel és hálával tudja maga mögött.

A bel- és külpolitikai helyzet változása után kifejtette a szónok, hogy ellenzékinek lenni valamikor egyet jelentett a nemzeti törekvések támogatásával, ma azonban

csak az cselekszik a nemzet érdekében, aki a független magyar kormányt támogatja a magyar egység megteremtéséért, a magyar haza feltámadásáért vívott harcában.

(Éljenzés és taps.)

Mostanában sűrűn találkozom — folytatta ezután feszült érdeklődés közepette — azzal a kérdéssel, hogy *elhagyom-e Csongrádot!*

Hát elhagyhatom valaha ezt a várost? (zugó éljenzés, taps, felkiáltások: nem, nem soha!) **Ezt a várost, amelyből politikai pályámra indultam, amelyhez nem a mandátum fűz, hanem mind az a munka, emlék, minden szál, ami összefügg a közélettel.**

Ezernyi baráti szál, szeretet, hála fűz engem ide. Csongrádon az én munkám sokkal erősebb gyökeret vert,

Csongrád, amely a forradalmi gondolat fészke volt, ma a magyar egység legerősebb őrhelye. Most amikor a legtöbb munka vár reám, amikor a legsúlyosabb teendők állanak előttem, nem fogok megtutamodni,

itt leszek és teljesítem a képviselő feladatát, bármilyen történik is.

Csongrádon ma is úgy érzem magam, mint hét évvel ezelőt, annyi különbséggel, hogy ma hét éves szeretet, barátság szálai fűznek még szorosabban ehhez a városhoz. (Percekig tartó lelkes, tomboló éljenzés és taps.)

Végül állandó meleg és szeretetteljes ünneplés közben hangsúlyozta, hogy továbbra is dolgozni fog Csongrádért és az országért, további bizalmat kért és Istenhez fohászkodik, hogy engedje megérnünk azt a napot, melyért dolgozik. *Ha mindenki igyekszik a vallásosság, munkaszeretet, hazaszeretet, családi érzés, magyar polgári kötelességtudás erényeit ter-*

A kereskedők és iparosok vasárnap este ünnepelték Schandl Károly dr-t.

Vasárnap este 8 órára tüzték ki az Ipartestület és a Csongrádi Kereskedők egylete által Schandl Károly dr. tiszteletére rendezett társasvacsorát a Magyar Király szálló termeibe. A két testület vezetőin kívül a gazdasági társadalom több vezetőtagja is részt vett a banketten, amely egy eklatáns megnyilvánulása, rég óhajtott kifejezője volt a társadalmi békének az alkotó munka jegyében való kialakulásnak.

Az első felköszöntőt Lakos Emil mondotta, aki kifejtette, hogy a csongrádi kereskedők nem szoktak politizálni és a választások alkalmával történt egységes állásfoglalásuk nem az államtitkárnak, hanem a nagyon jó embernek szólt, aki soha senkit, aki kérő szóval járult elé, el nem utasított. Kívánja, hogy sok-sok évig Schandl Károly dr. képviselje Csongrádot a parlamentben.

Cyovai János ipartestületi elnök költői elgondoláson szavaiban kifejezte, hogy Csongrád szeretét, hitét és bizalmát Schandl Károly dr. egyesíti magában.

Lelkes ünnepeltetés közben emelkedett szólásra Schandl Károly dr. Megköszöni a csongrádi kereskedők és iparosok lelkes támogatását és az alkotó erők összefogására irányuló törekvés felkarolását.

— **A magyar kisgazda és földmives társadalom az a bázis,** — mondotta többek között általános helyeslés és taps közben az államtitkár, — **amelyre támaszkodva ki lehet küszöbölni a közéletből a felforgatást.** Erre az igazságra ma már az ország minden rétege ráeszmélt és a magyarság ma hatalmas egységet alkot, mely egységes tábortan ott van a kisgazda társadalmon kívül az ipar, a kereskedelem, az értelmiség is. Ez a tábor a feldúlt tüzhelyek újraépítésére, a munka becsületének helyreállítására, az ország feltámasztására törekszik. Örülök, hogy ez az össze-

jeszteni, akkor ezt a napot, a magyar feltámasztás napját meg is érjük.

A hosszasan tartó ováció csillapultával a Csongrádi Dalárda a Himnuszot énekelte el, vitéz Könyv Andras a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák, nevében köszöntötte fel Schandl Károly dr-t, Szedlacsék Istvan apatpiébános pedig nagyhatású beszédben a főispánt köszöntötte fel.

Surányi István a kisgazdák nevében köszöntötte fel kitünően sikerült, ötletes beszédben az államtitkár, Sövényházy Antal pedig költői szárnyalású beszédben Csongrádnak Schandl Károlyné iránti hódolatát tolmácsolta.

Böszörményi Jenő református lelkész, Forgó Mihály v. közs. bíró, Négyessy Imre szentesi polgármester és Rásonyi Papp Pal dr. mondtak még felköszöntőket, miközben a bankett közönsége állandóan nagy lelkesedéssel ünnepelte országgyűlési képviselőjét.

fogás Csongrádon is megtörtént. Azt akarjuk, hogy

ez a nyolc millió magyar, aki most itt él a trianoni határok között, a maga becsületes munkájával viszszeresze az ezeréves becsületet, ezeréves határokat. (tomboló, zúgó éljenzés és taps.)

A bel- és külpolitikai helyzet ecsetelése közben a hallgatóság lelkesen ünnepelte Bethlen István grófot, majd Schandl Károly dr. így folytatta:

— **Nem a heccelődések, botrányok adnak kenyeret a tömegeknek, ezek nem fűtik a kihűlt kis tüzhelyeket, hanem a becsületes alkotó munka, a mindent átfogó keresztényi szeretet az, amelynek nyomán, ha az egész országra kiterjed, áldás fakad mindenkire.** (eljenzés, taps.)

A szónok ezután kitért a Duna-Tisza csatorna kérdésére, amelyet — amint azt annak idején a Csongrádi Ujságban megírtuk, — Szécsényiek úgy állítottak be, mintha a csatorna-építés ügye az államtitkár magatartásán hiúsult volna meg. Az államtitkár ezzel szemben kimutatta, — miként azt mi már annak idején lesegeztük, — hogy a csatorna megépítése ellenében a magyar államnak olyan súlyos terhet kellene a magyar adófizető polgárságra ráterhelnie, amelyet az semmiképpen el nem bírna. A kérdés mindazonáltal nem került le a napirendről, felelős államférfiak azonban csak olyant vállalhatnak, amelyek nem fenyegetik felborulással az államháztartást.

Végül hangsúlyozta, hogy az ország újraépítése csakis akkor érhető el, ha a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem belátják egymásrautaltságukat és közös érdekeiket.

Igy fog beválni Széchenyi eszméje, hogy **előbb tegyük gazdaságilag erőssé az országot és akkor visszanyerhetjük azt, amit politikai téren veszítettünk és a magyarok Istene meg fog segíteni minket ebben, mert ez becsületes, tisztességes munka lesz.**

A szünni nem akaró éljenzés csillapultával Rásonyi Papp Pal dr. mondott nagyhatású beszédet, majd a hallgatóság általános óhajására Tóth István dr. polgármester mondott nagy koncepciójú beszédet, melyben minden politikai vonatkozás nélküli örömét fejezi ki a város minden rétegének egysége felett és reméli, hogy a gazdasági társadalom, iparosok, kereskedők és értelmiségiek összefogása nemcsak a politikában, de a városi életben is éreztetni fogja áldásos hatását.

A nagyhatású beszéd után a hallgatóság hosszasan ünnepelte Schandl Károly dr. országgyűlési képviselőt és Tóth István dr. polgármestert. Surányi István és Greskovits Pál gazdasági tanácsnok mondtak még lelkesen fogadott poharköszöntőket és ezzel a keső éjszakai órákban ért véget a Csongrád életében nagyjelentőségű ünnepség.

HIREK.

— **Uj főispáni titkár.** Farkas Béla dr. Csongrád megye főispánja tegnap kelt rendeletével Stammer János tb. árvaszéki elnököt főispáni titkárrá nevezte ki.

— **A belügyminiszter hozzájárult a városi másodorvosi állás betöltéséhez.** Csergő Károly dr. alispán értesítette Tóth István dr. polgármestert, hogy a belügyminiszter hozzájárult a megüresedett városi másodorvosi állás betöltéséhez.

— **A törvényhatósági bizottság közgyűlése.** Csongrád megye törvényhatósági bizottsága f. hó 30-án, d. e. 10 órakor Szentesen, a vármegyeházán rendes közgyűlést tart.

— **Református istentisztelet** lesz karácsony első napján délután 3 órakor a polgári leányiskola énekertermében, amikor az úri szent vacsora is ki fog szolgálatni a híveknek.

— **Eljegyzés.** Blázsik Ilykét eljegyezte Barth József. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Budapest elismerése a fővárosi gyermeknyaraltatásért.** Beszámoltunk annak idején arról az akcióról, amelyet Budapest szűfőváros indított szegénysorsu, egészségileg gyenge fővárosi gyermekek nyaraltatása érdekében. Csongrádon a Bukroson, Forgó Mihálynak, a bukrosi birtokosság gazdájának kezdeményezésére 22 gyermek nyaralt egy hónapon át. Budapest Székesfőváros Tanácsa most megleghangú elismerő sorokat küldött Forgó Mihálynak, a bukrosi birtokosság gazdájának, a Tiszavidéki Takarékpénztár igazgatójának, a Tiszavidéki Takarékpénztár igazgatójának, a gyermeknyaraltatási akció körüli fáradozás elismeréséül.

— **Meghalt Farkas Sándor.** Farkas Sándor, a csongrádi Városi Múzeum agilis és lelkes vezetője, f. hó 22-én Szentesen elhunyt. Temetése pénteken, f. hó 24-én délután volt. A városi tanács az elhunyt özvegyéhez részvét-átíratot intézett. Farkas Sándor, aki páratlan buzgósággal és fanatikus ügyszeretettel dolgozott a Múzeum gyűjteményeinek gyarapításán, „Tündező emlékek” c. alatt megkezdte a csongrádi emlékek összegyűjtését; utolsó e tárgy közleménye mai számunkba jelent meg, — a beigért folytatást azonban már nem írhatta meg, munkája közben ragadta el a halál.

— **A Csongrádi Dalárda** ma este 8 órai kezdettel, az Ipartestület székházában dal-estélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Jelige, Revfitől. Falu végen rezgő nyárfa. Lánytól. Eneklí a dalkar. 2. Szavalat. Szavalja Szabó Sándor. 3. Nem marad a piros rózsza bimbóban... 4. Felolvas főtisztelendő Urbán Mihály. 5. Erdei rózsza Fischer C. F. től. 6. Szóló ének. Eneklí Kalmár Illés karnagy. 7. Monológ. 7. Száraz földből virág nem kél. Eneklí a dalkar. 9. Arvanyhaj. Belépő díj nem lesz, de tekintettel a kulturális célra adományokat köszönettel fogad a Dalárda vezetősége.

— **A Csongrádi Katolikus Ifjusági Egylet** december 26-án, karácsony másnapján, este 7 órai kezdettel, az Erzsébet szálloda összes termeiben, saját könyvtáralapja javára táncvigalommal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Szinre kerül: Zsidó a bíró előtt. Tréfás jelenet és közkívánatra másodszer A bor, 3 felvonásos falusi történet.

— **Huberth tánciskola** még 8 héttel meghosszabbítva, tandíjat nem fizetnek, csupán zenedíjat. Táncvizsga farsang vasárnapján, jelmezestéllyel együtt. 3x1

Fizessen elő a Csongrádi Ujságra!

— **A posta pengőátszámítási táblákat** hoz forgalomba. A pengőszámításra való átérés megkönnyítése érdekében a m. kir. pénzügyminiszterium pengő-korona és korona-pengő átszámítási táblázatokat hoz forgalomba füzetes és iv alakban. A füzet ára 10 fillér (1250 korona) az ives 6 fillér (750 korona.) A táblázatok árusítását f. hó 23. kezdték.

Vámhatár átlépési igazg. ványal rendelkező automon az összes környező államokba, meg szállott területre, személyfuvarozási elvállalok. Értekezni lehet **Bernát Istvan Kistelek.** Interurbán telefon 15. szám. 2v1

Erettségire és összevont magánvizsgákra előkészíti „**BOROSS-GÁRDOS**” magántanfolyam **Bpest. VIII. Rákóczi u. 57/a** Válaszbélyeg küldendő.

— **Budapestre utazók** figyelmébe. A háromnegyed évszázados multa vizatekintő **S E M L E R** cég karácsonyi occassios vására a szokottnál is nagyobb siker jegyében folyt le. E világszerte elismert előkelő pozíciójú cég üzletének és raktárainak dus választékát rövid időre meghosszabbított alkalmi vásár keretében tovább árusítja, hogy a karácsonyi ünnepek előtt Budapestre felutazói nem tudó közönsége is részesülhessen a páratlan kedvezményű vásárlásban. Ezen meghosszabbított occassios eladás, amely a **S E M L E R** cég főtisztelendő (Budapest, Bécsi utca 7. szám) folyik, legelső sorban a karácsonyi vásár nagy forgalma folytán felhalmozódott minden méretű legkitünőbb minőségű férfi és nőiszövet maradékok kerülnek páratlanul mérsékelt áron eladásra. A cég vidéki vásárlói a legfigyelmesebb soron kívüli kiszolgálásban részesülnek.

— **Uj tanctanfolyam** a Polgári kör termében, január hó 1-én. Beiratkozni már most lehet **Huberth táncmesternél.** 2x1

— **Olvasóink szives figyelmébe** ajánljuk a „Képes Krónika”-nak pompás mélynyomású prospektusát, melyet, mint értékes külön mellékletet csatolunk lapunk mai számához. A modern nyomda-technikának ez a sikerült terméke minden reklámnál meggyőzőbben mutatja, hogy a „Képes Krónika” valóban a legszebb magyar illusztrált hetilap, amely nemcsak kiállításának szépségével, hanem a prospektusban ismertetett tartalmával is, versenytárs nélkül áll. De egyúttal a legolcsóbb is, mert az előfizetők minden héten a laphoz mellékelve kapják a két színben nyomott, 16 oldalas, gyönyörű „Tündérvásárt” a gyermekeknek ezt az igazi boldogságát, amelyet tizezer és tizezer gyermek vár izgatottan minden héten. Mégis, a két lap előfizetési ára együtt negyedévre mindössze 7 pengő, egyes szám ára a „Tündérvásárral” együtt 60 fillér. Magának a „Tündérvásár”-nak negyedévi előfizetési ára 1 pengő 20 fillér, egyes szám ára 10 fillér. Előfizetéseket elfogad a kiadó hivatal (Budapest, Akadémia-utca 10)

E ledő egy nagyobb birtok akár egy tagban, akár parcellánként. Értekezni lehet **Kosuth tér 9. szám** alatt az irodában. x9

— **Butort** legolcsóbban az „Asztalosmesterek Butoresarnokában” vásárolhat. Szegec, Dugonics tér 11. vk11

Ismét kapható

a világhírű **United Kingdom Tea Co. Ltd. London** az angol királyi ház szállítóinak

U. K. világmárka
T E A I.

Egyedárusító **Lakos Emil** csemegekereskedő

Csongrád.

Vezérképviselő **Frommer Elemér**
Budapest, VI., Király utca 106. sz.

Csongrádi Városfejlesztő r. t. vásártéri telepén jó minőségű **száraz tűzifa,** hasábosan és felvágva is, minden mennyiségben, ugyiszintén **fűtőszén** is olcsón kapható.

Házhoz szállítunk. 2-1

Aki ingyen akarja Pestet megnézni és aki

jól és olcsón akar vásárolni,

az tekintse meg több milliárd értékű áruházunkat, ahol minden elképzelhető férfi- és női szövet kész férfi- és női ruha, télikabát és szőrmebunda, kötött mellények és szvetterek, férfi- és női fehérneműk, harisnyák és zoknik kaphatók.

Aki egyszerre három millió értékű árut vásárol, annak III. oszt. személyvonat utiköltségét az Országos Gazdakör ide és vissza is megtéríti.

Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete

Budapest, V., Nádor utca 12.

A szelevényi rébe Juhász József földje melletti 200 holdból még 22 kis hold szántóföld

van eladó, amely kisebb parcellákba is megvehető. Vevők **dr. Buk** irodájába jelentkezhetnek. 4-1

Minden alkalomra legszebb emlék egy szép fénykép!

Tudja már Ön, hogy a villanyfelvételek a legszebbek?

A 12000 gyertyafénnyel világító

Jupiter lámpa

segélyével művészi felvételeket eszközöl esti 8 óráig, béli alkalommal éjjel 12 óráig

a **SZILBER**

fényképészeti műterem.

Színes fényképeket, bármily kis fényképről életnagyságu fényképeket, barna, szepia, pasztel kivitelben, olajfestményeket vászonra, garantált élethű kivitelben

házilag készít.

Szakképzésnek árendemény.

Minden szakember járhatja és olvassa

Biztosítási és Közgazdasági Lapot 3v2

E lap három évtizedes főnállása alatt bebizonyította nélkülözhetetlen és hasznos voltát. Az ujság mindig **friss, gazdag tartalmu, fontos** cikkeket és értékes hiranzagot tartalmaz.

E lap nélkülözhetetlen minden szakembernek.

Előfizetési ára egész évre 20 pengő.

Tisztviselőknek és egyleteknek

kedvezményes előfizetés.

A lap kiadóhivatala

Budapest, VI., Vörösmarty utca 43.

Mielőtt takaréktűzhelyet, kályhát

Műhely: Vásár utca 10.

vásárolna, tekintse meg ujonnan megnyílt, Szivák tér 14. szám alatt (postával szemben) lévő tüzhelyraktáramat, hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig tartok raktáron mindenféle takaréktűzhelyet. Részletfizetésre is szállítok. Sütésért garantálok. **Autógénhegesztést** s mindenféle épület és géplakatos s vízvezeték munkát jutányos árak mellett készítek.

Tisztelettel **Nagy János** g. lakatos-mester.

Csongrád-sővényházi ármentesítő és belvizes szabályozó társulat.
314—926 sz.

Hirdetmény.

A Csongrád-sővényházi ármentesítő és belvizes szabályozó társulat 1927. évi január hó 8-án, délután 5 és fél órakor, Csongrádon, a társulat hivatalos helyiségében, Szentesi u. 1 sz. alatt **közgyűlést** tart, melyre az ártéri birtokosokat van szerencsém tisztelettel meghívni.

Tárgyak:

1. Választmány jelentése a folyóügyekről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1925. évi társulati számadások megvizsgálásáról.
3. 1927. évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Megüresedett választmányi tagsági helyek betöltése.

A számvizsgáló bizottság jelentése a vonatkozó számadási okmányokkal és a költségelőirányzati tervezet a választmány javaslataival a közgyűlést megelőző 15 napon át a társulat hivatalos helyiségében közszemlére lesz kitéve és az érdekeltek által megtekinthető.

Az alapszabályok 6. paragrafa értelmében, mivel a december hó 20-ára meghirdetett közgyűlés nem volt határozatképes, ezen újabbán egybehívott közgyűlésen a jelenlevők érvényesen határoznak.

Csongrád, 1926. évi december hó 20-án.

Dr. Schandl Károly s. k.
társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

10. §. A közgyűlésen a fensiki és mély ártérben eső területek teherviselési ku csához (1 : 4) arányosított 100 ártéri becshold tulajdonosa vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír, a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokosok vagy teljhatalmu megbízottjaik pedig annyi szavazattal bírnak, ahány 100 becsholdas részletnek a tulajdonosai.

A 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak és megbízottjaik által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak ahány 100 ártéri becsholdat ártéri birtokuk összelete képvisel.

Azon esetre pedig, ha a 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnának, a községi előljáróság által a fentmódon képviseltetnek.

A közgyűlésre való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmúlag írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valódisága 2 tanú aláírásával igazolandó.

Új meghatalmazások legkésőbb a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig nyújtandók be.

— A rádiókérvények illetékmentessége.

A m. kir. kereskedelmi miniszterium rendeletet adott ki, melynek értelmében f. hó 20-tól kezdődően a szórakoztató rádióvevőberendezések létesítése és üzemeltetése sára beadott kérvények illetékmentesek és az engedélyokiratokat díjmentesen szolgáltatják ki.

CSONGRÁD VÁROSI URÁNIA MOZGÓSZÍNHÁZ

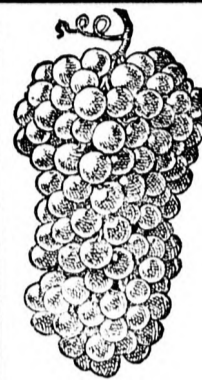
Karácsony első- és másodnapjain szombaton és vasárnap délután 4, 6 és este 8 órakor előadásra kerül:

ROBIN HOOD.

Hösköltemény 11 felvonásban.

Figyelem! Felemelt helyárak!

HELYÁRAK: Erkély 12,000, fentartott hely 10 000 K, I. hely 8 000 K, II. hely 6,000 K, III. hely 3000 K.

Eladó!

1 és 2 éves gyökeres szőlőoltványok, sima és gyökeres amerikai vadvesszők, Aramon, Berlandieri, Marticola és Portális fajban gyümölcsfák, akác és gledichia csemeték.

Építéshez való falazó kő.

Árjegyzéket küld:

Molnár Mihály Abaujszántó.

Száraz bükkhasáb minden mennyiség-tüzifa, ben, továbbá bécsi gázgyári koks és bécsi szén a legolcsóbb árban kapható

a Váradi gőzfűrésznél
a Szentesi uton. Telef. 51.
Minden mennyiséget azonnal házhoz szállít.

Mindenkinél olcsóbban vállalkozunk felsőruha, női és férfi fehérnemű varrást Kohn Margit Szentháromság tér 15.

Jelzalogkölcson t

hosszabb, vagy rövidebb időre igen előnyös feltételek mellett eszközölünk ki.

Sürgős esetekben kieszközlünk betáblázás mellett egy-két évre olcsó **váltókölcson t is!**

Hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv másolat és az Országos Földbirtokrendező Biróság eljárás alóli mentességet igazoló községi bizonyítvány nélkül nem tudunk érdemleges választ adni.

Országos Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezete

13v8

Budapest, V., Nádor utca 12.

Menyasszonyi ajándékok! Mindenféle dísz tárgyak, evőeszközök alpakából minden mennyiségben. Arany, ezüst, nikkal zseb- és karórák, divatos arany férfi és női láncok, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, retikülök. Fali inga és ébresztő órák, jeggyűrűk, cigarettaszelencék valódi ezüstdől és alpakából a legnagyobb választékban felelősség mellett kaphatók. Megbízható egyének 4 havi részletfizetésre is vásárolhatnak. **Javitások felelősség mellett.**

Kammerer Dezső
órásésékszerész, Kossuth tér, templom mellett.

Hasznos karácsonyi ajándékok

a legszebb és legjobb kivitelben beszerezhetők
SZABADOS FLÓRIÁN uri és női divatüzletében.
„Salamander“ cipőkülönlegességek egyedárusítása.
Kéretik a kirakatot megtekinteni.

Szerencsés lehet,

ha m. kir. államsorsjegyet vásárol Szilber J. Antal könyvkereskedésében.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 4000 K-ért közlünk hirdetéseket. Minden további 4 szó 1000 korona.

Fél hold szőlő haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Zöldkert utca 4 szám alatt. 3-3

Szőlő árverés (Gózon-féle) a csongrádi kir. járásbírósnál 1926. évi december hó 24. napján délelőtt 9. órakor lesz. 3-3

Faderekak, 20 métermázsa, meggy és szilvafa, butornak alkalmas, eladó Arany János utca 8. szám. x

Zöldkert utca 14. sz. alatt egy utcai szoba haszonbérbe kiadó. 2x2

Előnyomda. A legdivatosabb mintákkal felszerelve u. m. fehérneműek, abroszok és agyneműek, teljes konyha garnitúrák, díszterítők, futók, ajtó, ablak és szárnyas függönyök, stórok, ágyterítők stb. iparművészek tervei szerint összeállítva **dus választékban**, mérsékelt árban **Régner** gépraktárában. 2-1

Sugár utcában 3 szoba, 3 kamra, 2 konyhából álló ház, ártézi kuttal eladó. Érdeklődni lehet dr. Ság Lajos ügyvédnél. 3-1

Ujévre éves kocsis kerestetik, Templom utca 3 szám alá. 2v1

Engel Mihálynál gazdasági gépek, kerékpárok, gyermekkocsik, villanyfelszerelések, varrógépek, legolcsóbb árban, részletfizetéssel kaphatók. Szakszerű gépjavitó és szerelő műhely az udvarban. 4v4

Akarja, hogy szép kezei legyenek. Jöjjen Kohn Arankához manicűröztetni 6,000 koronáért. 4v3

Házaknál sertésvágást a legolcsóbban vállal, Gulyás Matyás hentes, Zsinor u. 3.

Percel Mór utca 4. számú ház 200 négyszögöl portával, melyből 100 négyszögöl szőlőskert, jó épülettel eladó. Értekezni lehet az előtte való háznál a 2. sz. alatt. 2x1

Csongrádon az Erzsébet szálloda kávéháza elszámolásra kiadó. Tudakozódni lehet ugyanott. 2x1

Szép utca 50. sz. ház eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Két hold jó földet keresek felesbe, sárgadinye, vagy burgonyatermesztésre, esetleg bolgár kertészetre ajánkozik felesbe. Cim a kiadóban. 2-1

Elsőrendű házi koszt kapható, Uri utca 32 szám alatt.

Uri utca 9. sz. a. 2 szobás lakás kiadó. Értekezni lehet Kereszt utca 16. szám, ahol kukoricaföld van haszonbérbe kiadó.

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándékok Szilber J. Antal

Kossuth téri könyvkereskedésében kaphatók.

Diszkötésű imakönyvek, rózsafüzérek, emlékkönyvek, albumok, képeskönyvek, ifjusági iratok óriási választékban. Karácsonyfa díszek, angyalhaj, lametták, gyertyatartók, gyertyák stb.

Nyulbőrt, görényt, rókát,

ágytollat a legmagasabb árban vásárolok.

Lakodalmakra jószágot ingyen megnyuzatok s bőrét a legmagasabb árban megveszem.

Lázár István, Kossuth F. utca 7.

KARÁCSONYI ajándéknak legalkalmasabb

arany, ezüst ékszer és órafélék **dus választékban**, szolid árakban

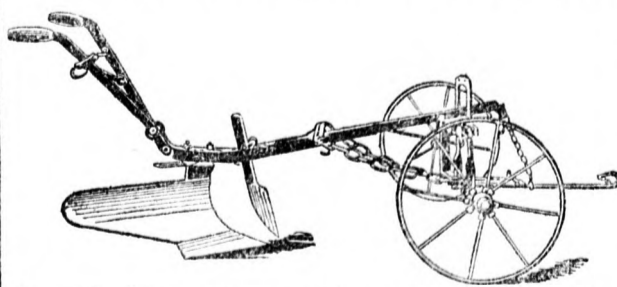
SCHEINER MÁRTON

műorás és ékszerésznél kaphatók.

Órák és ékszerek szakszerű javítása.

Hofherr Schrantz Clayton Shurtleworth mezőgazdasági gépgyár. Csongrád és vidéke részére gyári lerakat: Cseh Pál vaskereskedésben Csongrád, Kossuth tér 10.

Kapható a legújabb típusú DJMP jelzésű **tükör pánccél eke**, vetőgép, daráló, morzsoló, szecskavágó, szőlőprés, szőlőzuzó és mindentéle gazdasági gépalkatrészek, ugyszintén **eredeti WINTER TENGELY**

és minden más vas és szerszámárak és ártézi kut felszerelési cikkek. **Lőszer, löpor, lőfegyverek és téli fűtő porosz szén kapható.**

A Csongrádi Ujság karácsonya!

MAGYAR KARÁCSONY.

Irta: Kirinyi István.

Csillagtalan éjjel . . . Nehéz, sötét álom . . .
Szomorúság képe, bús magyar karácsony!
Feldúlt magyar földre átkos békét irtak:
Ránk nem ragyog fényed „betlehem-i csillag“.

Bús magyar karácsony! Hét nehéz év búja . . .
Robotosaidként hadd köszöntsünk újra,
Hadd szünjön meg ajkon minden magyar átok,
„A mennyből az angyal eljött ma hozzátok.“

Köszöntlek, óh áldott, szent karácsony-este!
Sok millió magyar szíve várt repesve,
Hogy együtt vigadhat a kicsiny a nagygyal,
Szent estéd otthonán, ha „megjött az angyal.“

Óh, ti hontalanná korbácsolt magyarok,
A ti karácsonytok mártír-fényben ragyog!
Megszállt magyar fészkek szent karácsony estje
Gyermekálmainkban nem így volt lefestve . . .!

Kigyult karácsonyfák . . .! Magyar-oltár képe . . .
Minden megszállt tüzhely most leborul térdre . . .
Megszállt magyar földön reményben sem biznak,
Csupán imádkoznak, könnyeznek és sírnak.

Hej! — mi se vigadunk a csonka hazában,
Nincs igaz boldogság egyetlen-egy házban,
Mi se vigadhatunk ősi magyar honban;
Mig a „béke-hóhér“ őrt áll Trianonban.

A mi karácsonyfánk kigyult fénye, lángja,
Tilalomfa-erdő, mint az égő máglya,
Borus, magyar daccal, lánggal égő erdő
Minden magyar tüzhely, ha karácsony eljő.

S ha a keserűség enyhül is a szívben,
Karácsonyest-fénynél oly szomorú minden,
Kicsinyeinkre is a szeretet mostan,
Csak könnyeink tükrén sugárzik — titokban.

Szenteld meg óh Jézus, szent karácsony-estünk,
Megtört magyar lelkünk, bajban gyötört testünk,
Szenteld meg a földi, tiszta békességet,
S adjál a magyarnak „magyar-üdvösséget.“

* * *

Csillagtalan éjjel . . . Nehéz sötét álom . . .
Szomorúság képe, bús magyar karácsony!
Feldúlt magyar mennyből sötét felhők sírnak,
— Óh, ragyogj föl ránk is „betlehem-i csillag!“

Váratlan karácsonyi ajándék.

— Mikor indul a vonat Velka Horára?
— Az imént ment el. A legközelebbi,
a 202 csak este megy.

Iz a párbeszéd köztem és a vasútállo-
más portása között folyt le Stara Horán, a
perronon, mialatt a budapesti gyors ott pö-
fögött mellettem havasan a síneken.

Ebben a percben tanácstalanul álltam
az állomáson, mert elszalasztottam a csatla-
kozó vonatot Kassa felé. Rosszul esett, hiszen
alig vártam, hogy viszontlássam a családom,
amelytől két éve elszakadtam menekülésem

miatt. Most végre haza jöhöttem, de vonat
hiányában rostokolnom kell a hideg tót állo-
máson. Pedig beh sok akadály gördült az
utamba a vizum miatt, míg eddig is eljutot-
tam. Elkérdezgettem magamtól a vonatban
százszor, mivel háláljam meg a Gondviselés-
nek, hogy végre haza vezérelt épen a szent
karácsonyfa tövébe. Adakozzam paplakra,
kápoinara, oltárra, vagy Szent Antal kenyérre?
Egyelőre nem tudtam eldönteni. Egy azon-
ban bizonyos volt, elfutott a vonatom s erről
kellene értesíteni a rám váró családot. Fog-
tam tehát magam és elballagtam a postahi-
vatalba, hogy táviratilag tudassam érkezésem
a legközelebbi vonattal. Megszövegeztem a

sürgönyt és be akartam nyújtani a távirat-
felvétel kis ablakán. Igen ám, csak hogy nem
volt, aki átvegye, a felvevő ugyanis ott ka-
cagott a távirat közepén harmadmagával.
Végre, mikor már kívülről türelmetlenkedni
kezdtem a várakozás miatt, kibontakozik a ne-
vetők köréből egy fekete-kötényes, bubifrizu-
rás póstás-kisasszony és kicsusztat nekem
egy levelet.

— Olvassa el Uram ezt az ákom-bá-
komot, aztán ha mosolmogva is, mondja meg
a véleményét, mert szent igaz, nevetető egy
írás.

Nagyot bámultam a szokatlan bizalmas-
kodásra, hanem azért hajlottam a kérésre.
A levélben ez állt:

Kedves pósta,

minthogy minden levelet oda küld a
pósta ahová kell, tegye meg azt a szí-
vességet, hogy ezt a levelet is juttassa
el a kis Jézuskához az égbe. A címet
bizonyára tudja, hisz annyi gyermek
levelét elküldötte már oda. A kis Jé-
zuska számtalan gyermeknek küld ka-
rácsonykor mindenféle ajándékot: hinta-
lovat, új ruhát és sok-sok cukrot. Én
nem kívánok egyebet, mint a mamics-
kámnak egészséget, magamnak pedig
fehér cipőcskát, meg egypár meleg
mamuszkat, mert lefagy a lábam a fű-
tetlen szobában. A Jézuska, hogy ne
keresse a házunkat, megmondom, hol
lakunk: a Zöldfa-utca végén.

Sírbacsek Janyicska.

A görbe sorokba szorított verébfej nagy-
ságu betűket újból átfutottam, forgattam —
és megkönnyeztem. Szegény Janyicska! Fázik
és éheznek, az anyja pedig betegesen fekszik.
Itt segíteni kell s pedig gyorsan. Bis dat, qui
cito dat Kétszer ad, aki gyorsan ad.

Itt az alkalom meghálálni a Gondvise-
lésnek, hogy enyém körébe visszasegített.

A bökkendő az, hogy én Stara Horán
idegen vagyok, nem tudom merre van a
Zöldfa utca, merre a Sírbacsekék zsuptódeles
portája? Sebaj, tudnia kell a sürgönyhordó-
nak. Az összehajtogatott levelet visszaadtam
a póstás-kisasszonynak, egyben kerekén ki-
mondtam, hogy a kis Jézuska általam fog
küldeni karácsonyi ajándékot a Jánoskának,
csak legyen, aki megmutatja a házukat.

Rögtön feladtam a Jankónak egy távi-
ratot és a sürgönyhordóval nekivágtam a
ködös ismeretlenségnek. Utközben betértem
a község orvosához és kértem a vizitdíja
lefizetése mellett, hogy nézze meg a falu
végén a beteg Sírbacsekét. Majd benyitottam
egy nagyobbacska boltba s ott, amit kap-
hattam a feldiszített karácsonyfától le egé-
szen a meleg mamuszkaig, mindent bevásá-
roltam: szürke felóvat, dobot, ruhát, kisko-
csit, képeskönyvet, kenyeret, bort, sonkát és
préselt szőlőt. Aztán a jeges göröngyökön
kibotorkáltam a havas hazikóhoz a hirrel,
hogy a Jézuska tőlünk küldte el, amit szánt,
mert megtudta, hogy a Janyinkó jó fiú.

Hanem amit láttam a szobában, nem
felejttem el soha. Tarkahuzatos ágyban, fű-
tetlen szobában, jégvirágos ablakok mögött
nagybetegen fektült az anya, a meszelt ke-
mence mellett, a fázástól répa-vörös lábbal,
egy szál ruhában, szemekisirtan állt a Ja-
nyicska, amolyan 6 éves fiúcska. Az arca
sovány, sápadt, a szeme mély gödörben ült
az éhségtől. Előtte az asztalon zöld mázos
tálacskában nyers, savanyu káposzta.

Minden sarokban kiabál a nyomor, or-
dít a szegénység. A másik, ami örök emlé-
ket hagyott a lelkemben, az az öröm, a mely-
lyel fogadtott bennünket a gyermek. Amint
megpillantotta a karácsonyfán a ragyogó hol-
mikát, a csomagokat a kezünkben és a hó-
nunk alatt, szinte önkívületbe jutott.

— Hát megkaptá a levelem a Jézuska?

— Meg fiam. Kicsit későn jöttünk ide,
mert messze laktok, de azért ide értünk.
Nem győzte csodálni a csillogó angyalokat,
a betlehem-i jászolt és a pásztorokat. Lebo-
rult a szoba közepén és úgy köszönte a bő-
kezűségét a Jézuskának. A mamuszkákat

azonnal felhuzta és sikongva mutogatta az anyjának. Ez bár a fejét is alig bírta fel-emelni a vánkósáról, vele örült. Szinte elfie lejteni látszott a betegségét. Neki pénzt s-hagyunk a párnáján, hogy legyen miből ki-fizetni a patikát.

Miután mindent kiragosztunk, mivel közelgett a vonatindulás ideje, szép csön-desen elkészöntünk anélkül, hogy megtudta volna a meglepődött család, ki volt a Jézuska követe.

A behavazott Vág völgyén végigrobogva, mikor este, rég látott családom körében a gyertyafényes karácsonyfa alatt álltam, úgy láttam, hogy az én kis gyermekeim között a Zöldfa utcai levélíró Janyicska is ott van Stara Horáról és a kis Jézuska a papírbet-lehemi iászlából mosolyogva int felém: amit cselekesztek egyiknek is a kisdetek közül, azt nekem cselekesztek.

Békesség a jóakaratu embereknek!

—t.

Igy volt.

Halottak napján reggel, a nyolcórái mi-séről, együtt ballagtak haza Varga Mátyás, S. Nagy András. Komolyan néztek maguk elé, nem is igen váltottak szót, de csak együtt mentek. Meg is csodálták őket végig az egész falun. Hiszen annakelotte megesett ez sűrűn, de amióta az az — eset — történt, azóta még háttal se fordultak egymás felé.

Az meg ugy esett hogy: Varga Matyi kényes legény volt. No no! Hiszen lehetett is egy kicsit mire. Nem épen a gazdagsága miatt, mert husz hold földeska tanyával, meg egy kis ház a faluban az volt az övé, nem is az övé egészen, mert még ketten dolgoztak rajta az öreg Vargával. Hanem adott magára a gyerek: szépen járt, kiartotta magát, tisztavérű erőteljes magyarlajta, fekete szemében még ott villogott az ázsiai puszták vadsága.

Hát ez volt ép a baj. Csak ez ne lett volna; mert ha megnyakasodott, nem volt a világon teremtet lélek, aki birt volna véle. Pedig nagyon szerette a Vörösök Marisát.

Hát szerethette is; szép lány volt, jó lány volt, olyan mint a neve: szelid tekintetű, karcsu, galamblelkű. Talán nem is igen ille-tek össze, de hát a szív nem igen néz előbb körül, meg aztán más emberfia megtudja-e azt mondani, hogy kik egytűvé valók?

Eleg az hozzá, hogy már jó darab ideje együtt jártak ők: fosztókába, tánciskolába, bálba. A szülők is bele voltak nyugodva. Egyforma sorsu és rendűek voltak, hadd le-gyenek egymáséi. Sietni ugyan még nem kell, mert a lány még most fordult a tizenhetedikbe, a legény meg nem rég került elő katonáéktól, de már azért csak úgy voltak, mintha jegye-sek lettek volna.

Egyszer is elmentek a bálba.

Matyi annak rendje-módja szerint befize-tett a lányért, aztán, hogy a klarnét rákezdte, táncrakerekedtek. De hogy Maris olyan gyöngé fájú volt, nem bírta sokáig és szolt Matyinak hogy: ülnének le egy kicsit. Matyi egy szót se szolt, csak le tette a lányt és kiment az ivóba. Maris ott üldögélt, beszélgetett, közbe-közbe az ajtóra pillogott; hogy jön-e már Matyi? De egyik tánc a másik után mult, nem jött. Nagysokára aztán előbujt, de rá se nézett Marisra, csak ment egyenesen Fo-nyó Julishoz, elhuzta táncba, le se is tette mig csak vége nem lett a bálnak. Maris csak nézte-nézte, mind halványabb színű lett, utóbb vállára vetette a kendőjét aztán ki-szégnykezett a vigasságból.

Reggel, kérdezi az Anyja: „De csön-de-sen gyüttetek haza az östve, nem is vót sömmi nesze, még a Hattyu se ugatott“. Maris nem szolt, csak tett-vett tovább. Ránéz az Anyja; látja hogy a szeme dagadt. „Hát tégöd mi lótt? De ki van riva a szömed. Nem különböztetök tán össze?“ . . . „No édös jányom! Neköm tán mögmondhatod“. Elsirja magát Maris: „Édös Anyám! So' se leszök én a Matyi felesége!“ „No no! Hát aztán, ha nöm is. Van még legény a faluba. Hadd fusson. Eddig is mié foglalt le, ha nem vót igaz szivve hozzád? Mindég is fétém tüle, hogy olyan garázda.“ De Maris csak sirt-sirt, mintha a lelke akarna kiszakadni.

Utóbb aztán bejött az apja. Csendő-be lettek volna már az asszonyok, de az öreg észrevette, hogy baja van a lánynak, hát addig erre, addig arra, hogy kivallatta. Tyüh! Elborította a méreg: „Az ő lányát falu csuf-jára egyedül engedték hazal! Hát ki az ő jánya, mi az ő jánya? Elébe ne kerüljön az ő életében az a legény, mert nagy vesződe-löm lesz belüle. Marisnak meg megmondja, hogy ugy gondokozzon, ha mégegyszer szóba erőszkodik véle, vagy csak rá is néz, hát föl is ut, mög le is. Neki nem jánya többé“. Nagy ijedelem szállt Maris szívére. Szivott volna már vissza mindent, de későn volt. Amit az öreg Vörös megmondott az ellen nem volt apelláta.

Matyival meg az történt hogy: Mikor Mariska kérte, hogy ülnének le egy kicsit, ő azt gondolta, arra vár a lány, hogy más is elhuzza táncba. Azért nem nézett többé felé se. Itál is volt benne, még dacosabb lett.

Másnap már megbánta, de már akkor fülébe ment Vörös gazda hiradása hogy: „Ne kurgassa magát továbbat, az ü hozzajuk való sétálásra,„ „Nem-e? Ugy is jó. Legény maradok én, ha kifordított dolmányba járok, akkor is.“

Ez ennyibe maradt.

De neszét vette a dolognak S. Nagy András is. Az meg már régen szemet vetett Marisra, de hogy Matyi legyeskedett körülötte, hát félre állt, hanem, hogy így fordult a sor, sűrűn-sűrűn odakötötte magát Vörösökhez, hol evvel, hol avval. Szívesen látták. Nyu-godt, derék, jómódu legénynek ismerték. Maris ugyan nem igen szolt hozzá, csak a-mit az illendőség megkívánt, de Andrisnak így is jó volt.

Maris egyre szótlanabb, szintelenebb lett, az anyjának elszorult a szíve ha ránézett: „Mi lesz ezzel a jányval? mondogatták egy-másnak a szülők.“

Matyiról csak nagy néha tévedt hir feléjük: hogy nagyon kocsmás lett, meg hogy minden hétön más jányval megy a bálba.

Egyszer aztán S. Nagy András édes-anya szép ünneplőbe, elment Vörösökhez. Sokáig sugtak-bugtak, nyilván meg is egyez-tek, mert Nagy Andrásné napamasszonynak szolította Vörösöt és nagy szeretetben váltak el. Maris otthon se volt. Mikor előjött, azt mondja neki az édesanyja: „Maris jányom! Szivelheted-e te Andrist?“ Nagy szemeket mereszt Maris: „Mié kérdi Édös?“ „Csak azé jányom, mert hogy ő komoly szándékbu fordult erre olyan sűrűn, oszt ha te se bán-nád, hát mi se, mert hogy nincs is azon a legényen semmi kivetni való.“

Marissal fordult egyet a világ. Leült a kis székre, két keze közé fogta a fejét, aztán csak hallgatott-hallgatott: Hat hogy is lesz most? Mire vár? Arra, aki még csak felé se néz. Tán ugy is lesz a legjobb. Matyival tán sehogyse jöttek volna ki. Könnyei azonban csak egyre jöttek, a szíve meg majd, hogy ki nem szakadt, azért csak fölemelte a fejét és csendesesen mondta: „Édösanyám! Légyön ugy, ahogy keetek jónak látják.“

Ugy is lett. Egy kettőre megtartották a kézfogót. Még arra is rá tudta venni Andris Marist, hogy elmenjen vele a bálba. — Igaz, hogy ugy tudta, hogy Matyi elment kubira. — Amint ott járnak javába, elébök áll ám Matyi. El akarja huzni a lányt Andristól. Hát ez már nagy bántás volt. Ki hallotta már azt, hogy vőlegénytől menyasszonyt el mertek volna huzni? Tiszta sor, hogy kötődni akar — „Tágluj innet annyit mondok, mig jó van dógod. — Ha részög vagy, heverj le, ne rontsd itt a rendös embör multságát.“

— Há' én tán nem vónék rendös em-bör?“ — „Ha a vónná, nem állná most szemközt vélöm.“ „De azér, aki az enyim, szemközt állok én még különbbé is.“ „Még azt meröd mondani? Ha tied vót becsülöd vóna meg, most má semmi gondod se legyön rá annyit mondok mert,“ . . . de már erre Matyinak nyitott bicska volta a kezibe.

Csunya világ lett volna, ha Maris, fe-héren mint a fal, elébe nem áll Matyinak és oda nem szol neki, hogy: „Matyi ellenöm sokat vétetté, megbocsátok neköd, most is kipellengérvőzté, elviselőm, de Andrist egy

ujja mög nem érintöd, mert először engöm köll hogy tanáj.“ A legény erre a szóra csak lesütötte a fejét és kiment a szálából.

Nemsokára megtartották a lakodalmat. Jól is éltek, csendesesen is éltek. Nagyon is nyugodtan. Maris olyan csendés menyecske lett, hogy hangját se igen lehetett hallani. Végezte a dolgát, engedelmes volt, de se nem sirt, se nem nevetett, szólni is csak ak-kor, ha szoltak hozzá. Kérdezte Andris: „Beteg vagy Galambom?“ „Nem vagyok én.“ „Bánt valami?“ „Nem éngöm.“ „Hát hát mié nem szosz?“ Há-sze, szolok én.“ Az ember csak nézte-nézte tehetetlen, aztán vállat vont és a dolga után nézett. Maris meg egyre fogyott, sápadt, gyöngült, egyszer mind a két kezét a szívére szoritotta, összeesett, vége volt. Nagy bánat szakadt az urára, meg a szegény szülőkre.

Az egész falu ott volt a temetésen, sajnálta mindenki, mert hogy olyan, meg olyan fiatal. Az öreg Varga is ott sirt a so-kaságban. Mondják, Matyi kivette magát a tanyára, ott tivornyazott, mig csak az asztal alá nem bukott. Szegény Vörös Adámék Andrással együtt vigasztalták volna egymást, ha tudták volna, közbe eljött a nagy dolog-idő, munkába kellett törni a nyomoruságot.

Csak Matyi nem dolgozott. Sohse lehe-tett józanon látni. Sirva rimánkodta haza nap mint nap öreg édesapja, nem ért annak semmit, másnap ujfont kezdte. Azalatt le-aratták, rendbetették az Életet, letörték a kukoricát, a szőlőt is megszedték. Lassan-lasan elérkezett az a szomorú ünnep, ami-kor is minden seb felszakad újra. Matyi ezen a napon nem találta helyét. Már korán reg-gel a kocsmába nótázott, vagy hogy este óta ott ragadt. Ugy délután felé már a kocsmá-ros is megröstellte, aztán kitessekelte szép-szerivel. Megállt az ajtóban italtól vörösen, bámulta, hogy mennek hosszú sorban az emberek a temető felé koszorúval gyertyával. Eszre se vette, hogy már ő is köztük megy.

Szemére huzta a kalapját, még, tán szokásból, vagy tán az édesanyjára gondolva egy szál gyertyát is dugott a mándlija zse-bébe. Egyszer csak ott találta magát a sir-kert közepén. Pillogott jobbra, balra a sok gyertyától, aztán csak neki vágott találmra a temető egyik sarkának.

Arra felé egyre sötétebb lett, ahogy tá-volodott a kápolnától. Egyszerre megtorpant. Közvetlen előtte Nagy Andris térdelt egy sir mellett. Matyinak el kezdett reszketni a térde, tovább akart lépni, de csak lerogyott a hant mellé. Andris felrezen, ránéz, föláll. Iszonyu viláosság hasit a lelkébe: Ez vót az oka mindennek!

Féktelen vak düh fogja el. Most valami rettentő dolog fog történni . . .

Mintha egy beteg állat nyöszörögne megszólal Matyi: „Andris! Az édösanyámat nem itt tették a földbe, engödd, hogy itt égessöm el érte a gyertyámat.“

Andris nem tud szólni. Csak aki min-den háborgások feltámasztója és lecsendesí-tője, látja, hogy mi van most benne . . . Egyszer csak ugy volt mintha Valaki meg-simitotta volna a szívet. Szeliden kérőn szolt volna hozzá: „Andris! Hiszön már ugy is mindögy.“ Nagy meleg engesztelődést érzett. Sulyos könnyek gyűttek a szemébe, oda bólintott Matyinak.

Sokáig bámultak a gyertya lángokba, már mindenki haza ment, ő nékik messze-járt a gondolatjuk. Nagy teher volt a mel-lükben: Az egyik tudta jól, hogy ő miatta hervadt sirba Maris, a másikat meg az a féreg rágta, hogy: miért erőltette magához, mikor tudván tudta, hogy nem ötet szereti.

Nagysokára mikor magukhoz tértek, Andris intett Matyinak, fölegyenesedtek, meg-csókkolták a fejét és kifelé ballagtak Andris, mikor a házuk elé értek oda szolt Matyinak: „Röggel majd beszélök értöd, ha mék a nyóc órai misére. Dicsértessék!“

Hát így volt . . .

K. Déry Sári.

A Katholikus Nők Szervezete karácsonyfa ünnepélyt rendezett a csongrádi szegények részére.

738 személy részesült szeretet-adományban. — A csongrádi társadalom áldozatkészségéből többszáz nyomorgó család megülhette a szeretet ünnepét.

A csongrádi Katholikus Nők Szervezete (Jótékony Nőegylet), mint minden esztendőben, az idén is, már hetekkel karácsony előtt akciót kezdett a „szegények karácsonya“ érdekében, adakozásra szólítva fel azokat, akiknek módjukban áll, hogy a nyomor, a szegénység szenvedéseit enyhítsék.

A felszólításnak volt is fogantatja és a szeretet-adományok kiosztására kitűzött időpontig, f. hó 22-én délután 3 óráig az élelmiszereknek, ruhaféléknek, valóságos arzenálja gyűlt össze a Központi iskola egyik legnagyobb, földszinti tantermébe. A Szervezet agilis vezetősége, fáradhatatlan buzgósággal rendezgeti a beérkezett holmikát, készülnék a csomagok, melyekben minden van, amire ilyenkor karácsonykor a ház körül szükség lehet. Valósággal hadszíntér a központi iskola — a nyomor, a szegénység ellen indítandó harchoz gyűjtik, rendezgetik a municiót a derék asszonyok: dr. Nagy Sándorné, az alelnöknök, dr. Szőke Jenőné és ifj. Greskovics Pálné és a többiek: dr. Tóth Istvánné, Gyánti Istvánné, öz. Fekete Sándorné, Kovács Györgyné, öz. Tatár Lajosné, öz. Farkasné Király Janka, Tary Jánosné, vitéz Hajdu Mihályné, Lászlóffy Lászlóné, dr. Rásonyi Papp Pálné, Csernus Istvánné, Tóth Józsefné, öz. Kádár Péterné, Kátay Lajosné, Tatár Istvánné, a Cse-csemővédő vezetősége, főt. Kiss István, főt. Juranics Péter, Patyi Klárka, Tary

Bözsike, Szalaváry Ica, Mészáros Zsötke, Varga Juliska, Kalmár Ica, Tury Lucika és Balog Veronika.

A szegények is nagy tömegben gyűltek össze; két tantermet zsufolásig megtöltöttek a toprongyosak, a szegények, akik a Katholikus Nők Szervezetének buzgalkodásából és a társadalom áldozatkészsége révén részesülnek a krisztusi szeretet áldásaiban.

Egy másik teremben a polgári leányiskola IV. oszt. tanulói hatalmas karácsonyfát díszítenek a szegény kisgyerekek részére.

Három órakor megkezdődik az ünnepség. A Szervezet titkára, főt. Kiss István megható beszédet mond a karácsonyfa alatt a kicsinyeknek, akik boldog örömmel nézegetik a fát és főleg a sok jóféléit, amit majd kapni fognak. Azután felcsendül a „Mennyből az angyal . . .“ és kezdődik az osztás.

Összesen 738-an kaptak szeretet-adományt: füstölt húst, zsirt, szalonát, tojást, lisztet, babot, mákot, krumpelit fualtványt stb. Természetesen mindenki kapott valamit, de sajnos annyi szegény asszony gyűlt össze, hogy bizony valósággal emberfeletti munka volt a rend fentartása.

A Katholikus Nők Szervezete ezen az uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik adományaikkal, vagy közreműködésükkel hozzájárultak a magaslatos akció sikeréhez.

Az adakozók névsora.

Vitéz Esztergályos Ferencné, Győrffy Hermin, Pilát Anna, Felföldi Józsefné, Cseh Istvánné, Réti Ferenc, Tiszavidéki Takaré, Szabó Istvánné, Tóth Dénes Bank, öz. Jónás Lajosné, Ujszászi Istvánné, ifj. Forgó Lászlóné, Szántai Kiss Lajosné, Csongrád és Vidéke Takaré, Kollát Mihályné, dr. Nagy Sándorné, Maróthy Istvánné, Kátay Lajosné, Gutpintér Jánosné, Miskolczi Ferencné, Dittler Ida, Dittler Róza, öz. Kádár Jánosné, Róder Pálné, Hitelbank, Tóth Nándorné, Gyánti Istvánné, Eperjessy Vilma, Szalaváry Edéné, Ötvös Károlyné, Thierry Gézáné, Bartók Istvánné, Andaházi Kálmánné, dr. Kisfaludy Istvánné, dr. Rásonyi Papp Pálné, Viszt Ferencné, Kraxner Antalné, Domokos István és neje, dr. Marton Jenőné, Tancos Mihályné, Szabó Andrásné, Forgó Józsefné, Kasztl Józsefné, Hönig Irén, öz. Farkas Lajosné, Bánó Antalné, Körös Tisza Bank, Csenke Józsefné, Kovács Györgyné, Forgó Józsefné, öz. Fekete Sándorné, Bori Sándorné, öz. Forgó Mihályné, Váradi Erzsike, Zubek Rókusné, Joanovics Ferencné, Palásti Istvánné tanárné, Forgó Ferencné, Szent Margit kongregáció, dr. Tóth Istvánné, Vince Pálné, Máté Ferike, Palásti Istvánné igazgatóné, Draskovits Dezsőné, Gut Mátyásné, dr. Schandl Károlyné, Greskovics Józsefné, Deák Mátyásné, Forgó István, Lantos Istvánné, Surányi Balászné, Forgó Mihályné, Patyi Tivadarné, Nagyistók Rókusné, Murányi Mihályné, Máté Józsefné, Krómer Józsefné, ifj. Vöröskereszt polg. leányiskola, Czákó Jánosné, Koviczki Ferencné, Papp Lajosné, Gyovai Jánosné, öz. Kraxner Dezsőné, Halla Imre, Ötvös Rókusné, Forgó

Józsefné, Tenyeri Mihályné, Tary Jánosné, László Bálintné, Kammerer Dezsőné, Surányi Jánosné, dr. Szőke Jenőné, dr. Schopper Józsefné, Bozókai Sándorné, Kasztl Jánosné, öz. Kádár Péterné, Ornyik Mihályné, Lászlóffy Lászlóné, Wimmer Béláné, Gutpintér Józsefné, Masa Sandorné, dr. Beke Lajosné, vitéz Faragó Jánosné, Szarvas Mártonné, Donka Pálné, Lácza Szabó Jenőné, Megyesi Antalné, Deák Imréné, öz. Ötvös Istvánné, Konkoly Béláné, Szabó Jenőné, Kovács Lajosné, Nagy Györgyné, Fekete Jánosné, Megyesi Ferencné, Heringer Mihályné, Gutpintér Rókusné, Tóth Józsefné, Juhász Mihályné, öz. Forgó Imréné, Csernus Jánosné, Vajda Györgyné, Gyánti Pálné, öz. Tatár Lajosné, Szedlacsék István, Tekulics Jánosné, Kis Józsefné, ifj. Greskovics Pálné, Donka Lajosné, Csernus Istvánné, Remlinger Flórisné, Forgó Sándorné, Forgó Tamásné, Kalmár Illésné, Tyukász Sándorné, Bartoss Károly, Bozó Mihályné, Kókai Sándorné, Turi Gáborné, Tari Erzsébet, öz. Siha Ferencné, Bernát Antalné, ifj. Hatvani Györgyné, Nyilas Istvánné, öz. Sohlya Gyuláné, Tatár Istvánné, Pataki Istvánné, Farkas Lajosné, Szilber J. Antalné, Dózsa Farkasné, Kovács Józsefné, öz. Sütő Mihályné, Papdi Sándorné, dr. Herke Lászlóné, Greskovics Istvánné, öz. Cseh Pálné, Csejtei Istvánné, dr. Russay Andorné, Szarka Ödönne, vitéz Hajdu Mihályné, Pölös Istvánné, Nagy Jánosné, Kádár Ferencné, Kiss Péterné, Csuros Vörös Józsefné, Kovács Mihályné, Fodor Jánosné.

Husiparosok adományai:

Janitzky Gyula dr. várossi állatorvos kezdeményezésére az alábbi husiparosok a legnagyobb készséggel a következő adományokat bocsájtották a Nőegylet rendelkezésére:

Brindza András 1, Fördös János 5, Makó András 1, Konkoly István 2, Mernyó Mátyás 1, Lőrincz János 2, Ujszászi Farkas 1, Dragolovics István 1, Donka József 1, Szabó Mihály 1, Mészáros Sándor 1, Dragon Károly 1, Bartók József 1, Lekrinczki Mihály 1/2, Darida János 1, Gyovai Károly 1, Palásti János 1, Papp János 2, Benke János 2, Hatvani István 2, Mészáros József 1, Pintér Zsigmond 5, Eke Imre 2, Gyuricza Ferenc 1, Lesti András 2, Gyovai István 1 Nagyistók István 1 kilogram marhahus, sertéshúst, zsirt, illetve juhust adott. A húst, illetve zsirt utalványok formájában osztotta szét a Szervezet, melynek utalványait az egyes iparosok szombaton váltják be.

IRÓKRÓL — KÖNYVEKRÓL.

Nagy idők.

Irta: Balassa Imre.

A szerző neve nem ismeretlen előttünk, még élénken emlékszünk a tavaly ősszel megjelent munkájára „A magyar királytragedia, IV. Károly“ című kötetre. Az előttünk fekvő könyv témája az 1848-as forradalom és annak alakjai. A történelemben sajnos, sok dolgot meghamisítanak és a köztudatban az összes emberek, mint hősök, mint csalhatatlan, tévedésnélküli nagy alakok vannak megörökítve. Sajnos, a régi Magyarországon nem lehetett a tollal szinte kritikát gyakorolni emberek és cselekedeteik fölött, de ma szétboncolhatjuk az eseményeket elemekre és feltárhatjuk az igazságot, mindenkinek a nagy tévedéseit és ennek következményeit, hogy okuljunk a jövőre.

Alig nyílt meg a bécsi titkos levéltár, máris rengeteg okmány, rengeteg, a nagy ügyünket eláruló jelentés került kezeink közé attól a férfitől, aki az egész forradalom alatt Kossuth pénzügyminisztere volt, tulajdonképpen azonban mindent szabadláló, az intrikák hálóját szövő osztrák kém.

Orsovánál állt három uszály puska, amit a törökök küldtek és tizezer puska, amit az angolok küldtek. Kossuth a minisztertanácsban kérdezte Duschek urtól, mi az oka annak, hogy ezeket nem tudtuk hónapok óta átvenni. Kitudódott az utolsó percben, hogy az arany tartalékot készakarva Pesten teleltette és azt Windischgraetz kezére juttatta.

Mesteri tollal írja meg a szerző, hogy a budapesti Károly kaszárnyában a Lombardiából idehozott olasz ujoncokat a magyar ujonccal összekülönböztették és ezen vérfürdőről jelentést küldtek a Bécsből is elmenekült császárnak, hogy ime Pesten lázadás tört ki, oda Felsőged nem utazhatik le, mert az élete nem volna biztonságban. Pedig a császár ide akart jönni közénk és az ügyünket kedvezően akarta elintézni.

Megtudjuk a könyvből azt is, hogy az oroszok fővezére Peskievich herceg nem akart ellenünk jönni és pedig cári parancsra, mert látta, hogy a magyarok ügye egy igaz ügy, amelynek eltiprásához a cári hadsereg nem adhat segédkezet. Paskievich vezérlő tábornoka Panjutin tábornok diszkardot küldött barátsága jeléül Panjutinnak. Csak a táblabírókból kinevezett tábornokok civakodásán mulott, hogy Görgey haditervét elgáncsolván, csapataink vereségről vereséget szenvedtek, holott egész hadtestek még nem avatkoztak az ütközetbe, mert a kormánytól, Görgey utasításával ellentétben, azt az utasítást kapták, hogy ne engedelmesskedjenek Görgeynek. A komáromi várban a fején megsebesült Görgeyvel tudatták, hogy a fővezérségről elmozdították és azt legnagyobb intrikusanak a kezébe adták. Kossuthot állandóan heccelték azzal, hogy ha Görgeynek

sikerei lesznek, a hatalom át fog csuszni annak a kezébe. Görgeyt azzal heccelték, hogy ő benne Kossuth nem bizik meg, mert szintiszta „swarzelb tiszt”-nek ismerik. Mikor már minden elveszett, ki akartak békülni egymással és erre a kézfogásra az ország sorsa volt feltéve, talán még az erő koncentrálásával meg tudták volna verni Windischgrätznek az előnyomulásban szét-húzódtott hadseregét, azonban az intrikusoknak sikerült ezt is megghisítaniok.

Mindezek a oolgok, amikről a mai közvélemény még nem tud, e kötetben megvan írva mesteri módon, hiteles adatok alapján és azt hisszük, hogy az „igaz” megírásával csak szolgálatot teszünk a nagy ügynek, mindenki, ha visszatekint a múltba, ne csak glóriában ragyogó nemzeti hősokeket lásson, hanem lássa meg az embereket, akik hazájukat fel akarták szabadítani az osztrák járom alól, azonban nem sikerült nekik a közéjük bekukackodó intrikusok egyéni érdekeket e nemzet nagy érdeke fölé helyezők aknamunkájuk miatt. A könyv kapható minden könyvkereskedésben és pályaudvarokon, megrendelhető direkt a kiadóhivatalnál: Világirodalom könyvkiadó Budapest, Magyar u. 40. Ára füzve K 100000. Diszkrétésben K 125 000.

Tünetező emlékek.

Irta: Farkas Sándor,
Csongrád városi muzeum vezetője.

Csongrád költészetéből.

Az ős Csongrád népének költészetében a magyar nép költészetének a honfoglalás korától, ezer éven keresztül kifejtett remek virága; tekintem annak a fiuról-fiura szállott mondákat s az egyes helyekhez kötött regéket, dalokat stb. s dalának zenéjét, amely nem más, mint a közép-Tisza tájának, Csongrád vidékének a költők által hűen visszaadott természetű zenéjének képe. A közép Tisza mentének tájképei adták a fenséges gondolatokat a költőknek s ezen vidéknek természetű zenéje hevítette, lelkesítette azok követőit költeményeik megírásánál.

Csongrád népének leíró költészetének zenéjében benne van a dallos pacsirtának hajnali költőgettye, az égető déli nap heve, az eszhajnali szelők által hajtogatott lenge nád levelének altatgató suhogása, a Tisza menti füzek alján alkonyatkor hű párjához a félszékbe megerő vadgalambnak örömteljes kacagása, avagy annak párja-vesztén síró, jajgató, kesergő zokogása s benne van a nyárfá rezgő levelének titokzatos, de azért megnyugtató folytonos zizegő zugása, a kanyargó szöke Tiszának mélabusan folydogáló képe, mint ahogyan a lassu, azután gyors régi magyar táncot járó teste ringálásában, a zajló, avagy gátját törő haragos Tiszáé, a lélek felhevülésénél.

Csongrád népe költészetének gyökerei még az ázsiai őshazába nyulhatnak vissza s ezen négy évezredbe visszanyúló gyökereken táplálkozó költészet vezetett a magyar nép költészetéhez. Csongrád népe lelkületéből fiuról-fiura szállva vándorolt el ajkról-ajkra adva, amerre csak a magyar szó zengett, el-el egészen a végekre, fajunk határáig, de már oda csak mint töredékek érve, meghimezve rubintok szeretet színével, töltve Nemzeti érzéssel a honfoglaló Kont fiának Etelének Csongrád építői utódai által évezreden keresztül. Csongrád költészetét nemcsak nemzeti, de mély keresztény vallásos érzés is diszítette. A nemzeti érzés ott jelentkezett először, amidőn az egyén, olykor hivalkodva bár, de mint önálló független egyéniség jött már számba s jelentkezett az egyén felléptében, érzületében, dalában, zenéjében, táncában, avagy nemzeti öltözetében. Az elsőre példa a táncra kelő büszke magyar tánc terére belépője amikor azt mondta öklével a mellére csapva:

Én vagyok az én vagyok az a valaki,
Kinek nem parancsol senki;
Sem a kunság, sem a járszág,
Sem az alföldi biróság stb.

s az utóbbira, a keresztény vallásos mély érzületre példa:

Ha megkondul a csongrádi belső város harangja,
Bus szivemet imátságra buzditja.
Leborulva imádkozom éretted,
Ne büntessen meg az Isten, hogy esküdet megszegted.

Nem átkozlak, hogy elhagytál engemet,
Hisz a nap is elhagyja a kék eget;
Bus szivemnek csak az fáj.
Hű szerelmet egykor miért fogadtál, stb.

Ez utóbbi Turi Teri kesergője Forgó Józsihoz, avagy a nemzeti öltözékében hivalkodó legény, amikor dalolta:

Csongrádi barna fattyu vagyok én,
Cifra szűrbe, bő gatyába járok én;
Ráncos száru, magas sarku a csizmám,
Csongrádi bíró lánya a babám.

Végzetetlen nagy erdő Csongrád népének költészetében, amely ezen népnek mélyeséges mély, mérhetetlen magas s széles lelki világában termett itt évezreden keresztül.

Csongrád népköltészetében időnkint fel-felcsillanó, elhunyt költők szerzeményei, akik között nagyon ritka volt az olyan tehetség, aki szerzeményét rögtön meg is zenésítette volna. Csongrád népének mult századbeli költészetében a vitéz mellett megjelenik a halász, csikós, gulyás, avagy a serege parti, bugaci homokos buckák vad madarának, a futóbetyárnak alakja is. A csikós, gulyás, avagy a betyárnak a képe nincsen meg idegen nemzetek költészetében, ezeket csak hirtől ismerik, szókiefezésük sincsen reája s éppen ugy nincsenek ott a népünk költészetében előforduló becéző megszólítások sem, mint az aranyos tubizám, édes lelkem, galambom, babám, rózsám, kedves Violám ezek a Csongrád népe költészetének sajátosságai csupán.

Csongrád népe költészetében még felfedezhetők olyanok is, amelyek a nagy természet egyes alakjait dicsőítik a napot, holdat, álló és bujdosó csillagokat, tüzet, vizet, vagy a mezők vad virágait dicsőítik, amelyek gyökerei oda nyulnak vissza a négy évezred előtti ős hazába, Magoriába s tanúi ős műveltségünk magasra fejlettségének s csakis a mult század első felében tűnik fel mindjobbán az ember, akihez hozzá fűződik a szerelemnek a színezet a megértő édes öröm, az epedő busongás, amelytől áradozik a szerelmes kebel, táplálja a szív szeretetével, avagy elhidegítés tapasztalásán át mint például:

Páros csillag az ég alján,
Egyik fényes, másik halvány,
Az a fényes csillag a te csillagod,
Az a halvány az én csillagom,
Amely alig-alig látszik. stb.

Csongrád népköltészetének minden alakjával egyenkint megfogom ismertetni írásom olvasóit, elmagyarázom, milyen körülmények között adta az illetőnek az ajkára a dalt, örömet, fohászt, panaszt busongás közepette s a dal a tisztamenti tájnak mely időszakában született, mert hiszen reá nyomta hangulatát mindenkor, télen, tavaszon, nyáron, őszön avagy reggeli és esti hajnalon stb.

Robin Hood.

Hősköltemény 11 fejezetben.

Főszerepben: Douglas Fairbanks, Wallace Beery, Enid Bennett.

Bemutatásra kerül az Uránia-mozgósínházban karácsony első- és másodnapján.

Oroszlánszívű Richard udvarában nagy cécóra készülnek. Anglia színe-virága, egész nemessége jelen akar lenni azon a tornán, melyet a szent kereszties hadsereg elindulása előtt rendeznek a király tiszteletére.

Szólnak a harsonák, lengenek a zászlók, üdvrivalgás és harsány, biztató szó mellett fognak küzdeni Marion hercegnő babérkoszorujáért az ifju Huntington gróf és Guy of Gisbourne. Huntington a király kedvence, Gisbourne pedig Földnélküli Jánosnak, a király öccsének, a trónra és bátyja birto-

kára vágyó eselszövőknek alttomos természetű kegyence. A viadalban Huntington lesz a győztes s mikor Marion homloka köré fonja a koszorút, egy szerelmes nézésre megmozdul az ifju lovag szíve, lelkébe zárja a szépséges ladyt. Gisbourne ellenségeskedése ezzel csak fokozódik, mert ő pályázott Marion szívére. Utrakélt a kereszties hadsereg Richard király vezetésére. Magával vitte első hadnagyi Huntington grófját, vele ment az álnok Gisbourne is. Alig út le az utpora a szent hadsereg nyomában, mire megkezdte zsarnokságait a kegyetlen János herceg. Borgózs hangulatban, részeg cinborák között már magának látta egész Angliát. Régi hivatalnokokat kergetett el, hogy a maga mérgelehető embereit ültesse helyükre. Vér és gyász járt minden intéznedése nyomán. Jajzó és égbekiáltó panasz, szenvedés és gyötrelm lett Anglia népének sorsa. Martalócai raboltak, fosztogattak és gyilkoltak.

Marion hercegnő nem nézhette tovább ez irtózatot pusztulást, Huntington fegyverhordozóját, hűséges szoláját jajkiáltó levéllel, segítséget kérő szóval a kereszties hadsereg után küldte. Huntington utól is érte a derék szolga. De az ifju lovag megakart kimélni királyát a szomorú hirtől s attól is félt, hogy a szent cél, a kereszties hadjárat elmarad, mert a király vissza fog térni Angliába, ha megtudja a kegyetlen valóságot, így hát a király akarata ellenére visszatért szolgájával Angliába.

Rettenetes fájdalom örvénylött szeméi előtt Marion hercegnőt is megakarták ölni a poroszlok, de ő elmenekült s János herceg ugy tudta, hogy szakadék szélén lelte halálát. Huntington gróf ia így értesült. A királyért, hazáért és megölt szerelméért bosszút esküdt. Felvette a Robin Hood nevet. ismeretlenül, egyszerűen áruhában élére állt az elégedetlenkedőknek. János herceg zsarnoki uralma ellen lázadókat maga köré gyűjtötte az sherwoodi erdőben. A szegény üldözött nép támasza lett. Minden igazságtalanságot megtorolt. Minden szenvedést, szegénységet enyhített. Mindenütt ott volt, ahol kellett. Fantasztikus, különböző helyeken tünt fel itt és ott és János herceg pribékjei nagy jutalmak kifizése mellett sem tudták megkaparítani. Merészsége, bámulatos ügyessége, utólérhetetlen vitézsége és bátorsága szájról-szájra járt. A nép babonásan tisztelte, a zsarnokok remegve félték.

Richard király fájdalommal vette tudomásul, hogy kedvence eltűnt táborából. Gisbourne egy éjszaka belopódzott a király sátrába és a király ágyában alvó udvari bolondot megölte, azt híven, hogy a királyt tette el láb alól. Boldogan rohan vissza Angliába, hogy eljuttassa János hercegnek az örvendetes hírt. Richard király, ki Gisbourne törét felismerte, szomorúan folytatja útját a Szentföldre, ahol miután megverte a pogányokat, sietve fordult vissza, hogy mihamarabb Angliában lehessen.

Éppen jókor érkezett. János herceg tulereje már-már diadalmaskodni készült Robin Hood felett, midőn Orszlánszívű Richard hármas oroszlánja győzelmessen betoppant. A jogtalan, a bitorló János herceg, az álnok Gisbourne elvették méltó büntetésüket. Huntington grófja pedig boldogan találta meg egy zárdában szíve választottját, Mariont. Orszlánszívű Richard boldogan kért bocsánatot barátjától, hogy kétkedett hűségében. Angliában pedig a bitorlók elpusztulása után újra béke, csend, boldogság és megelégedettség honolt.

MERÁN SZÁLLODA

Budapest V. Berliini tér 7. sz.

Nyugati pályaudvarral szemben.

Elismerten tiszta szobák.
Minden szobában vízvezeték.
Központi fűtés. Lift.
Fürdőszoba. 10v2

Mérsékelt árak!